

**Л. Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л. Н.
ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY**

**«ЖҮЙЕЛІК КӘСПКЕРЛІК: УНИВЕРСИТЕТТЕРДІҢ, БИЗНЕС
ПЕН МЕМЛЕКЕТТІҢ КООПЕРАЦИЯСЫНЫҢ АҒЫМДАҒЫ
ЖАҒДАЙЫ МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ»**

*Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ*

СБОРНИК ТРУДОВ

Международной научно-практической конференции

**«СИСТЕМНОЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО: ТЕКУЩЕЕ
СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ КООПЕРАЦИИ
УНИВЕРСИТЕТОВ, БИЗНЕСА И ГОСУДАРСТВА»**

WORKS

of the International scientific and practical conference

**«SYSTEMIC ENTREPRENEURSHIP: THE CURRENT STATE
AND PROSPECTS OF COOPERATION BETWEEN
UNIVERSITIES, BUSINESS AND THE STATE»**

Нұр – Сұлтан, 2022

УДК 330
ББК 65
Ж 85

Рецензенты: вице-президент университета «Туран», д.э.н., профессор Алиев О.Ж.

профессор Евразийского национального университета им.Л.Н.Гумилева, к.э.н. Мажитов Д.М.

Редакционная коллегия

Майдырова А.Б. – д.э.н., профессор, заведующий кафедрой, Евразийский национальный университет им.Л.Н.Гумилева, г.Нур-Султан

Мырзахмет Ж.К. – PhD, доцент, Евразийский национальный университет им.Л.Н.Гумилева, г.Нур-Султан

Мырзахмет М.К. – к.ф/м.н., доцент Евразийский национальный университет им.Л.Н.Гумилева, г.Нур-Султан

Ауелбекова А.К. – к.э.н., доцент, Евразийский национальный университет им.Л.Н.Гумилева, г.Нур-Султан

ISBN 978-601-337-675-2

«Жүйелік кәсіпкерлік: университеттердің, бизнес пен мемлекеттің кооперациясының ағымдағы жағдайы мен перспективалары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының еңбектер жинағы. –Нұр-Сұлтан: Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2022. -224б.

Сборник трудов международной научно-практической конференции «Системное предпринимательство: текущее состояние и перспективы кооперации университетов, бизнеса и государства». –Нур-Султан: Евразийский национальный университет им.Л.Н.Гумилева, 2022. -224с.

Works of the International scientific and practical conference «Systemic entrepreneurship: the current state and prospects of cooperation between universities, business and the state». - Nur-Sultan: L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2022. -224p.

УДК 330
ББК 65

ISBN 978-601-337-675-2

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2022

© Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2022

© L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЖӘНЕ ТУРИСТІК-РЕКРЕАЦИЯЛЫҚ КЕШЕНДІ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

Камильев Таир Ринатович

Kamilevt@bk.ru

«Мейрамхана ісі және қонақ үй бизнесі» мамандығының магистранты
Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
Ғылыми жетекші - В.Темірғалиқызы

Қапал-Арасан шипажайы мен санаторийінің негізгі емдік факторлары құрамында натрий сульфаты хлориді, азот және кремний қышқылы бар минералды бұлақтар болып табылады. Минералды бұлақтардың суын демалушылар шомылу және душ қабылдау үшін пайдаланады. «Қапал-Арасан» демалыс орны Талдықорған қаласының іргесіндегі көптеген теректер мен қарағаш отырғызылған жасыл желекті саябақтың қақ ортасында шипалы бұлақтар аумағында бой көтерген. Осы жерден Жоңғар Алатауының қарлы жоталары мен шыңдарының әдемі панорамасы ашылады. Қапал-Арасан шипажайының минералды бұлақтары әлсіз термиялықтарға жатады. Көптеген бұлақтардың температурасы 35-37С. Барлық көрсеткіштер бойынша: температуралық және химиялық, бұл бұлақтар әйгілі Цхалтубо бұлақтарына ұқсас. Қапал-Арасан бұлақтары ревматизм, зат алмасу, қан тамырлары аурулары, әйелдер ауруларымен ауыратын адамдарға емдік болып саналады. Бұл тау етегіндегі климатты, солтүстік Жетісудың тамаша табиғатын және бірегей минералды бұлақты біріктіретін тамаша заманауи демалыс орны.

Рекреациялық ресурстар – бұл қазіргі заманғы техникалық және материалдық мүмкіндіктер мен қоғамдық-саяси жағдайларда рекреациялық шаруашылықты ұйымдастыру үшін пайдалануға болатын табиғи, табиғи-техникалық, әлеуметтік-экономикалық және мәдени-тарихи объектілер және олардың элементтері.

Рекреациялық экономика күрделі салалар тобына жатады. Ол технологиялық функционалдық мамандану негізінде ерекшеленетін көптеген құрамдас бөліктерден (кіші секторлардан) тұрады. Әлбетте, үш кіші секторға бөлу: емдеу және санаториялық, туризм, денсаулық сақтау [1].

Жалпы, Қазақстанда жыл бойы және маусымдық емделу үшін пайдаланылатын 173-тен астам санаториялық-курорттық мекемелер бар. Бұл мекемелердің 25%-ын емдейтін санаторийлер мен пансионаттар құрайды және олар негізінен Қазақстанның оңтүстік облыстарында орналасқан. Қазақстандағы барлық санаторийлер өздері орналасқан аймақтың медициналық факторларының ерекшеліктеріне байланысты маманданған. Қазақстандағы бальнеотерапия ағзаны емдеу мен қалпына келтірудің ең танымал әдістерінің бірі болып табылады. Қазақстан Республикасында санаториялық-курорттық емдеу табиғи шипалық ресурстарды физиотерапиялық және емдеу әдістерімен үйлестіре отырып, табиғи ресурстар басым рөл атқаратын пайдалануға негізделген. Табиғи

емдік ресурстарға ландшафттар, биоклимат және гидро-минералдық ресурстар (минералды сулар және емдік балшықтар) жатады. Курорттарды жіктеудің негізі олардың жетекші табиғи емдік факторы болып табылады. Осыған сәйкес курорттар бальнеологиялық, балшықты және климаттық болып бөлінеді. Олардың мақсаты демалуға және денсаулығын қалпына келтіруге ұмтылған адамдарға қызмет ету. Осы жағдайларға байланысты жағажайлар, таулар, көлдер, сондай-ақ демалуға, табиғи климаттық және табиғи жағдайларда емдеуге мүмкіндік беретін аумақтар әрқашан танымал курорттық орындар болды және болып қала береді. Қапал-Арасан осының ең жақсы үлгісі [2].

Біздің заманымызда республика дамуының негізгі басымдықтары «Қазақстанның 2020-2025 жылдарға дейінгі әлеуметтік-экономикалық дамуы» мақсатты бағдарламасында көрсетілген. Бағдарламаның мақсаты тұрақты экономикалық дамуды қамтамасыз ету мақсатында инфрақұрылымдық шектеулерді жою болып табылады.

Негізгі басым бағыттар:

- Энергетикалық кешеннің дамуы;
- Инженерлік инфрақұрылымды және сумен жабдықтауды дамыту;
- Көлік кешенін дамыту;
- Әлеуметтік саланы дамыту;
- Байланыс және бұқаралық коммуникация кешені;
- Өнеркәсіптік кешеннің қалыптасуы;
- Туристік-рекреациялық кластерлерді қалыптастыру;
- Ұлтаралық бірлікті қамтамасыз ету.

Қазақстан Республикасындағы рекреация мен туризмнің басым түрлері және оларды дамытудың міндеттері:

- жоғары сапалы климаттық, бальнеологиялық және балшық ресурстары негізінде құрылған және курорттық емдеудің бірегей жоғары тиімді әдістері жасалған курорттардың медициналық мамандануын сақтау, оларды кешенді жаңғыртуды жүзеге асыру;
- Шипажайлар мен қонақүйлерде емдеу-профилактикалық қызмет көрсетуді кеңейту (SPA бағдарламалары, қысқа мерзімді «сұлулық турлары» және т.б.) [3].

Стратегия жоспарға сәйкес жүзеге асырылатын болса, онда Қазақстан Республикасы бірқатар міндеттерді атқара алады – бұл еліміздің ең көп тұрғындарының және шетелдік қонақтардың қызығушылықтары мен материалдылығына сәйкес емделуге және демалуға деген қажеттіліктерін қанағаттандыру; (қаржылық) мүмкіндіктер; адамның үнемі өсіп, өзгеріп отыратын материалдық, әлеуметтік және рухани қажеттіліктеріне сәйкес демалыс және емдеу қызметтерін ұйымдастыру; олардың еңбек сыйымдылығын ескере отырып, демалыс пен емделуге арналған қызметтердің (техникалық қызмет көрсетудің) барлық түрлерінің жоғары сапасын қамтамасыз ету; емдеу-сауықтыру қызметінің барлық түрлерінің экологиялық тазалығын қамтамасыз ету; курорттардың, бекітілген аумақтың негізгі қорларын, өндірістік қуаттарын, күрделі және қаржылық салымдарын барынша пайдалануды қамтамасыз ету;

курорттық шаруашылықтың еңбек ресурстарын ұтымды және тиімді пайдалануды ұйымдастыру; курорттық қызмет көрсету қызметкерлерінің әлеуметтік қамтамасыз етілуін қамтамасыз ету; демалушылардың емделуге және демалуға деген қажеттіліктерін барынша арттыру үшін тұрғындарды және қызмет көрсететін персоналды ынталандыруға негізделген, жоғарыда аталған барлық міндеттерді қамтитын курорттық аймақтың және курорттық қызметтердің кешенді үйлесімді дамуын қамтамасыз ету.

Қолданылған әдебиеттер

1. Микоян Д.С. Социально-экономическое развитие инфраструктуры развития санаторно-курортной сферы региона. Автореферат кандидата экономических наук. // econ.msu.ru;

2. Даубаев К.Ж., Исакова М.К., Тулегенова Ж.У., Пягай А.А. Влияние социально-экономических аспектов на развитие рынка туристских услуг Республики Казахстан в современных условиях // Вестник университета Туран. – 2019. – № 2 (82). – С.168-174.

3. Гребенюк Д.Д., Салауатова Д.М. Анализ конкурентоспособности туризма Казахстана и стран СНГ: проблемы развития казахстанского туризма // Global Science And Innovations

UDC 338.46

HR MANAGEMENT SYSTEM IN THE HOTEL BUSINESS

Karatayeva Marzhan Amantayevna

muslimbekova_m@mail.ru

Master student of Tourism department, Eurasian National University named after L.N. Gumilyov, Nur-Sultan, Kazakhstan
Scientific advisor - Baimbetova A.B.

Various enterprises function (operate) in the hospitality industry, but it is the hotel service that largely represents the image of the country. The HR management system is designed to attract new guests and increase the number of regular visitors.

In the field of hospitality, a lot depends on the work of the staff - the quality of service, guest satisfaction, reputation, status and, of course, profit. The success of the world's leading hotels in ensuring the high quality of their rapid recovery, reducing the cost of providing services and integrating the efforts of the staff is due to the fact that they have created highly effective personnel management systems.

Personnel in the tourism and hospitality industry is the most important component of the final product, one of the main resources of the organization's competitive advantages, and therefore, the quality of service in organizations depends on the skill and consciousness of employees. Effective people management is turning into one of the most important functions of the organization of the tourism and hotel business - the function of personnel management.